

Dog blev det fastholdt, at der gennem årene ville påløbe »venteomkostninger«, hvorved statens garanti kan komme højere op. Vi ved nu fra det aktuelle aktstykke, at det, staten skal indfri, er en sum på 547 mio. kr.

Aktstykke nr. 182 fra 1983 blev tiltrådt af Folketingets Finansudvalg med undtagelse af FP og RV, der begge stemte imod.

Sagen er langt mere alvorlig, end de 550 mio. kr. umiddelbart giver udtryk for. Allerede under behandlingen af beslutningsforslag nr. B 8, fremsat den 29. april 1982, fremkom der mange interessante betragtninger om rækkevidden af garantiordningen. Alle nedenstående omtaler af indlæg er hentet fra Folketingets forhandlinger 1981-82 (2. samling), spalte 6485 til 6530 og 6954 til 6982.

Albertsen (S) gjorde det klart, at det er demokratiets pligt at gribe ind med støtte, når grupper i samfundet bliver udsat for katastrofer. Albertsen mente, at det fortrinsvis er en ordning, som skal hjælpe beboerne i de almennyttige selskaber. Dertil må siges, at definitionen af »katastrofe« er særdeles vidtløftig. Ingen af beboerne smides jo på gaden. Hvis boligselskaberne går konkurs som følge af økonomisk misforvaltning, betyder det jo blot, at en ny ejer overtager ejendommene. Den nye ejer vil selvfølgelig lade lejemålene løbe videre, eftersom den nye ejer er interesseret i fortsatte lejeindtægter.

Lejerne vil aldrig blive udsat for en »katastrofe«. Lejerne ville maksimalt komme til at miste deres indskud og eventuelt forudbetalt leje. Det havde man en opgørelse over omfanget af. Såfremt man valgte at varetage lejernes interesser, var statens udgift på maksimalt 135 mio. kr. I stedet gav man en garanti på næsten 600 mio. kr., der nu er kommet til udbetaling med 550 mio. kr. Man ville altså tjene helt andre formål. For det første ville det jo være et stort prestigetab for arbejderbevægelsen, om 10 eller flere boligselskaber gik konkurs. For det andet ville man redde den daværende Handelsbank.

Men banken havde jo blot handlet dybt uansvarligt i sin overbelåning af de tomme byggegrunde. Den havde med andre ord selv ansvaret for eventuelle tab. Og siden hvornår er det blevet en folketingsopgave at bruge skatteyderpenge på at redde banker, som dummer sig?

Palle Simonsen (KF) gjorde opmærksom på, at ingen kender konsekvenserne af garantiordningen. Han fastslog, at staten i yderste nødstilfælde kan komme til at skulle betale 250-300 mio. kr. Vi ved nu i dag, at statsgarantien blev på det dobbelte, nemlig 550 mio. kr. De konservative kunne ikke støtte ordningen.

Fogh Rasmussen (V) gjorde opmærksom på, at en del af grundarealerne aldrig vil blive udnyttet til almennyttig bebyggelse. Venstre kunne ikke støtte ordningen. Venstre advarede direkte mod ordningen med særdeles velargumenterede begrundelser.

Dræbye (RV) gjorde opmærksom på det aldeles uforståelige i, at man yder garantier på op til 8 gange så store summer som værdiansættelsen ved 17. almindelige vurdering.

Mimi Stilling Jakobsen (CD) sagde bl.a.: »Men i dag er der ikke andre muligheder for at udtrykke sin gode vilje end ved at stemme for beslutningsforslaget og for aktstykket og for at sige: vi har taget både seler og livrem på« og videre ». . . at vi selvfølgelig heller ikke ønsker at kaste gode penge efter dårlige. Vi ønsker ikke bare at fylde penge i et hul og det så viser sig, at det ikke kan køre alligevel.« Mimi Jakobsen beklagede, at der ikke er andre muligheder end statsgarantien, hvis lejerne skal sikres. Men det var der, nemlig løsningen med de 135 mio. kr.

Boligministeren (Erling Olsen (S)) oplyste, at boligselskaberne er insolvente og alene garantien kan gøre dem solvente igen. Man indføjede dog en bestemmelse om, at man kun vil yde garanti til selskaber, der minimum opnår solvens, når garantien ydes.

Ministeren oplyste også, at ved en eventuel betalingsstandsning i boligselskaberne ». . . er det da rigtigt, at der juridisk ikke sker så meget«, men det er for ikke at skabe utryghed hos beboerne, man vil lade staten indgå i garantiforpligtelsen. Der er med andre ord ikke belæg for påstanden om, at beboerne vil ryge ud. Det er alene for at undgå en dårlig stemning omkring de socialdemokratiske boligselskaber.

Fogh Rasmussen (V) gjorde opmærksom på, at SV-regeringen i forbindelse med en eksportgaranti for B & W havde fået klar besked om, at en regering og ministrene kunne gøres personligt ansvarlige for hæftelser pålagt staten, såfremt selskaberne allerede er insolvente på det tidspunkt, hvor garantien ydes.

Og her har vi en af mulighederne for, hvordan de 550 mio. kr. skal udredes. De pågældende ministre – eller måske mere retfærdigt – politikerne bag flertallet for statsgarantien skal gøres personligt ansvarlige for de 550 mio. kr.

Boligministeren oplyste, at garantien ikke »behøver« at koste staten én øre. Og at det blot gælder om, at boligselskaberne kommer i gang på arealerne, så vil »dette ikke koste staten én øre«. Hvorimod en konkurs af ministeren opgjordes til at ville koste staten 150 mio. kr. indirekte i form af tabte skatteindtægter. Sammenlignet med det aktuelle krav på 550 mio. kr. havde det været bedre købmanskab at slippe med 150 mio. kr. Men sådan vurderede ministeren